

BINT

MIDZOMEREDITIE

FESTIVERENTIE

FESTIVAL / CONFERENTIE

INSpanNING / ONTspanNING

DAG / NACHT

PROGRAMMA

BINNEN / BUITEN

EN / EN

GRENSVERLEGGENDE INZICHTEN OVER SUCCESVOL SAMENWERKEN AAN COMPLEXE OPGAVEN

20+21 JUNI 2023 / CAMPING KALLUMAAN KRAGGENBURG //////////////

[DEVERBINDINGSDIENST.NL/FESTIVERENTIE](https://deverbindingdienst.nl/festiverentie)

[@BINT_DEVERBINDINGSDIENST](https://twitter.com/BINT_DEVERBINDINGSDIENST)

BINT EER GE BEGINT

// JE BENT ER (WEER) BIJ!

Een persoonlijk belletje, een LinkedIn-bericht of een tip via-via. Iets heeft jou ertoe aangezet om bij de tweede editie van de BINT Festiverentie te zijn. In een tent of hotelkamer. Alleen of met iemand samen. Je bent erbij. En nu lees je het programmaboekje. Hierin vind je alle informatie die je nodig hebt om je te verheugen en voor te bereiden op deze mooie ervaring. Maar ook wanneer je ter plekke de weg in het programma of op het terrein even kwijt bent.

HET IDEE

Het idee ontstond bijna twee jaar geleden in een Amsterdams café waar Jesse en Martine elkaar troffen om te brainstormen over de waarde van het netwerk BINT en het creëren van een thuishonk voor grenswerkers. Het voelde wild, maar had toen al een serieuze ondertoon. En we zijn het vorig jaar gewoon gaan doen. En zo werd het een festival schuine streep conferentie, waar kennis en creativiteit, lezingen en ontspanning, hoofd en hart, natuur en mens en persoonlijke ontwikkeling en zakelijke verdieping samenkwamen.

DE ZOEKTOCHT

We zochten een passende locatie. Eén waar comfort en avontuur gevoeld kan worden. En een plek waar camping en hotel elkaar ontmoetten. Dat is Kallumaan. We hopen dat jullie net zo onder de indruk zijn als wij vorig jaar. En dat jullie de tijd nemen om de schoonheid van de omgeving te verkennen. Wandel door het grootste bamboebos van de Benelux, neem een ochtendduik of ontdek verborgen strandjes. En we gingen op zoek naar jullie. De grenswerkers, die in hun werk vaak zoveel opgaven, dilemma's en contacten op het bord hebben liggen. Ga er maar aanstaan! En weet jullie bezige bijeen eens te vinden. Het is een kleine, bijzondere en gemotiveerde groep geworden die het aandurfde. Een mooie mix aan grenswerkers; omgevingsmanagers, denkers, doeners, adviseurs, bouwers, millennials, boomers en alles ertussenin. Jullie hebben zometeen alle tijd om met elkaar kennis te maken.

TER PLEKKE

En wat als je er echt bent? Wat willen we jullie meegeven voor de Festiverentie? Allereerst. Land even! Geef je zintuigen de tijd om te ontdekken op welke plek je bent beland. Daarna kun je je eigen route volgen. Je kunt lekker binnen je comfortzone blijven of er flink buiten gaan. Dat kan op de volgende plekken die je op de plattegrond kunt terugvinden:

- **Bühne:** de plek voor verhalen, lezingen en workshops
- **Bouwhut:** de plek voor tools en gedachtegoed
- **Babbel:** de plek voor intieme gesprekken
- **Bamboebos:** de plek voor een wandeling
- **Bar:** De plek voor ontmoeten, matchen en eten
- **Beach:** De plek voor ontspannen activiteiten

Bijna alle sessies zijn in kleine groepen, zodat persoonlijke verbinding en verdieping mogelijk is. We zijn natuurlijk heel benieuwd hoe jullie het programma en elkaar ervaren. Voor nu hopen we dat jullie deze langste dag en kortste nacht van het jaar niet snel meer zullen vergeten. Reis ver, drink goed, denk na, lach hard, duik diep en kom terug. Een uitgestoken hand van het Festiverentie- team!

// JAARTHEMA: ZET DE LIJN SCHUIN

Het thema van de tweede editie van de BINT Festiverentie is: zet de lijn schuin! De meest gestelde vraag dit jaar was: hoe krijg ik de interne organisatie mee in de verandering die buiten nodig is? En meteen daarna: hoe geef ik mijn leidinggevende of opdrachtgever zicht op wat ik werkelijk doe? Hoe ploeter ik door de interne systemen om iets te regelen voor de burger, patiënt of klant? En hoe zorg ik dat de lessen uit experimenten, pilots en proeftuinen in de betrokken organisaties en reguliere werkwijzen landen? Kortom: Hoe zet je de lijnorganisatie in beweging.

Waar moet je aan denken? Sessies over macht, tegenspreken, tussentaal, transities, het oprekken van bestaande kaders, experimenteren, systemische interventies en nog veel meer. Hoe zorg je dat een kritische houding de luiken opent in plaats van tot weerstand leidt? Hoe blijf je gemotiveerd om telkens weer op te staan voor de weeffouten in het systeem? Ook als de veranderingen klein zijn. En hoe wordt je niet moe en onverschillig, maar blijf je juist positief en hoopvol? We hopen dat jullie naar huis gaan met meer energie en inspiratie om dagelijks kleine verzetjes te bieden wanneer de samenwerking in jullie eigen systeem beter kan!

Grenswerkers krijgen er in de regel veel energie van om in de leefwereld het verschil te maken. Maar in de systeemwereld verliezen zij regelmatig hun energie. Verandering brengen in de interne systemen en manier van werken is misschien wel het meest taai. En tegelijkertijd ook het meest waardevol om te zorgen dat er blijvend wat verandert voor meer doelgroepen en op meer plekken. Tijdens deze editie leer je werken met het systeem, niet als iets om je aan te conformeren of tegen te verzetten, maar als kaders om mee te experimenteren.

// ONDERZOEK

HOE KRIJG JE ELKAAR MEE

Rond het jaarthema zijn we dit jaar ook gestart met een onderzoek. Verschillende studies tonen aan dat grenswerkers en mensen met een verbindende rol meer stress ervaren dan collega's in andere rollen. Er is nu nog te weinig bekend over hoe verschillende typen grenswerkers deze stress ervaren en hoe zij hierin door hun organisatie gesteund of beperkt kunnen worden. Daar wil BINT verandering in brengen. Samen met TwynstraGudde en de Erasmus Universiteit Rotterdam starten we een onderzoek naar hoe grenswerkers hun rol in wisselwerking met hun eigen organisatie ervaren.

VERSCHILLENDE INZICHTEN:

Veertien grenswerkers vanuit allerlei organisaties hebben zich als mede-onderzoeker opgegeven om tot en met september te leren over hoe zij steviger kunnen staan in hun eigen organisatie. Zij worden begeleid door de onderzoekers dr. Ingmar van Meerkerk, prof. dr. Jurian Edelenbos, dr. Joshua Cohen, Willemijn Loeve en Martine de Jong. Zij zullen de eerste inzichten ook delen tijdens de festiverentie.

Wat bijvoorbeeld opvalt:

- het invullen van een dagboek helpt bij de reflectie op het werk en het herkennen van wat werkt;
- direct leidinggevenden hebben minder zicht op het werk van grenswerkers dan bestuurders en opdrachtgevers;
- grenswerkers doen wat beschreven staat in de missies en visies van de organisatie, maar wordt in de praktijk vaak als spannend en daardoor niet altijd gewenst ervaren;
- de beleving van de weken wisselt enorm en lijkt samen te hangen met de intrinsieke gedrevenheid om iets te veranderen wat soms moeizaam gaat en soms succesvol;
- grenswerkers hebben behoefte aan waardering voor de kern van hun werk en niet aan waardering op formele aspecten als binnen planning en budget blijven;
- er is in de rol van grenswerker vaak geen meetlat en ook geen ontwikkelpad om te groeien in de rol.

Vanuit het onderzoek worden verschillende tools en handvatten ontwikkeld om de condities voor grenswerkers in hun eigen organisatie te versterken. Wil je meedoen aan de tweede ronde van dit onderzoek? Stuur dan een mail naar bint@deverbindingdienst.nl.

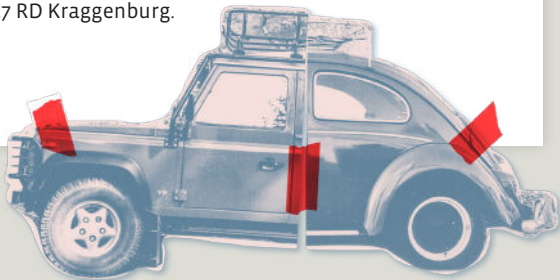

Erasmus
University
Rotterdam

// WAAR IS HET?

Netl Camping Kallumaan bevindt zich in Netl de Wildste Tuin aan de Leemringweg 19, 8317 RD Kraggenburg.

// WIE KUN JE BELLEN?

Heb je vooraf vragen of ideeën dan kun je Jesse Evers bellen op 06 19 07 88 68.

Heb je ter plekke vragen of praktische zaken dan kun je Aleid Barmantlo bellen op 06 82 77 35 01.

// SOCIAL MEDIA

Van je laten horen op sociale media?!
Gebruik #Festiverentie

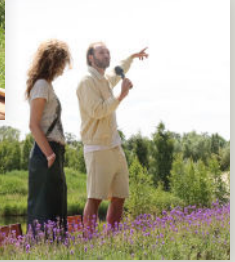
// JE VOORPRET VERHOGEN?

Volg ons op Instagram @bint_deverbindingdienst. En wanneer je dat nog niet gedaan hebt kun je jouw tweebeinigheid testen. Deze test geeft je zicht op hoe jij met de spanningen tussen binnen en buiten omgaat, wanneer je met één been in de organisatie werkt en één been erbuiten. In lijn met ons jaarthema ontdek je in hoeverre jij met ongemak en wrijving om kunt gaan tussen deze werelden. Bijvoorbeeld tussen gelijk behandelen in de systeemwereld en verschil maken in de leefwereld. Via de QR code kun je bij elk van de 24 stellingen aan geven in hoeverre jij het eens of oneens bent. Net als in de voetbalwereld kun je als tweebeinig professional je handelingsrepertoire en handelingsnelheid vergroten.

// TERUGBLIK FESTIVERENTIE 2022

65 grenswerkers vanuit allerlei organisaties durfden het aan. Zij waren als eersten deelgenoot van het nieuwe concept van de BINT Festiverentie op 21 en 22 juni 2022. Wij kijken met een ontzettend warm gevoel terug op twee mooie dagen met bijzondere mensen. Mensen die elke dag hard werken aan de verbinding binnen en buiten organisaties en nu eens konden verbinden met elkaar.

**BEKIJK DE FOTO'S
EN VIDEO'S VAN
DE EERSTE EDITIE.**

- 1 Bühne
- 2 Bar
- 3 Bouwhut
- 4 Babbel
- 5 Bamboebos
- 6 Beach
- 7 Parkeerplaats
- 8 Kampeervelden
- 9 Lodges
- 10 Hotels

PROGRAMMA

WAT STAAT JE ALLEMAAL TE WACHTEN? DAT LEES JE VANAF HIER!

DAG 1 (20 JUNI)

Tijd	Buhne	Bouwhut	Babbel	Bar	Beach
12.00 - 13.00				12.00 / 13.30 AANMELDEN EN TENT OPZETTEN	
13.00 - 14.00				13.30 / 13.45 AFTRAP	
14.00 - 15.00	14.00 / 15.00 IDENTITEIT, HEILIGE HUISJES EN ALLEDAAGS VERZET	14.00 / 15.15 DAGBOEK VAN EEN GRENSWERKER JURIAN EDELENBOS, INGEMAR VAN MEERKERK EN WILLEMJIN LOEVE		ADVIESBAR MAKE YOUR MATCH WANDELING: STAPPEN ZETTEN	
15.00 - 16.00	15.30 / 16.30 DE TOP KIJKT OM ERIK VAN VAN DORP	15.30 / 16.30 PROGRAMMA'S EN LIJN-ORGANISATIES BETER VERBONDEN BÏORN PREVAAS	15.30 / 16.30 TUSSENGASTEN MEETS SANDRA PALMEN		
16.00 - 17.00	16.45 / 17.45 PRIVILEGE WALK IVET PIEPER	16.45 / 18.15 DE WEBBER ALS TRANSITIEWERKER HARMKE BEKKEMA EN SERENA SCHOLTE	16.45 / 18.15 SOCRATES OVER SAMENWERKEN ANDERT LOMAN		
17.00 - 18.00					
18.00 - 19.00				18.30 / 20.00 BBQ MET DJ THOMAS BENIT	
19.00 - 20.00					
20.00 - 21.00					20.00 / 21.00 MEERSTEMMIG SAMENWERKEN PIM BRACKENHOF
21.00 - 22.00		21.15 / 23.00 FILM ICH BIN DEIN MENSCH			21.00 / 22.00 KAMPVUUR EN OPEN MIC
22.00 - 23.00	22.00 / 24.00 LEKKER DANSEN DJ THOMAS BENIT				
23.00 - 24.00					

HET LEVEN IS WAT JE GEBEURT

DAG 2 (21 JUNI)

Tijd	Bühne	Bouwhut	Bamboebos	Bar	Beach
7.00 - 8.00				7.30 / 9.30 ONTBIJT EN UITCHECKEN	
8.00 - 9.00			WANDELING: STAPPEN ZETTEN		8.00 / 9.00 TAI CHI: VERBINDING IN BEWEGING MICHEL VAN UNEN
9.00 - 10.00	9.45 / 11.15 TUSSENTAAL MARLUKE SPANJERSBERG	9.45 / 11.15 ROLLEN IN TRANSITIE LAURA VAN BELLEN		ADVIESBAR MAKE YOUR MATCH WAAR ZEGGEN// WAAR DOEN?	
10.00 - 11.00					
11.00 - 12.00	11.30 / 12.30 OPZOEK NAAR DE GRENS TIM HOFMAN				
12.00 - 13.00				12.30 / 13.30 LUNCH	
13.00 - 14.00			13.30 / 15.00 OPGAVESPEL: VAN PRATEN NAAR DOEN DUKIE VAN MERLE EN ANNE TEUNIS-FRANSEN	ADVIESBAR MAKE YOUR MATCH WAAR ZEGGEN// WAAR DOEN?	13.30 / 15.00 AIKIDO: DE MAGIE VAN HET CONFLICT GEERT DE JOODE
14.00 - 15.00					
15.00 - 16.00	15.15 / 16.15 MAAK HET SPANNEND MARTINE DE JONG				
16.00 - 17.00	16.00 / 16.30 BORREL				

De planning van de Festiverentie zal dus vast nog wat veranderen, maar dit geeft je een beeld van wat je wanneer kunt beleven. Zo kun je je alvast bezinnen op jouw Festiverentieroute.

TERWIJL JE ANDERE PLANNEN MAAKT"

// PROGRAMMA

Het programma is ook dit jaar weer een mix van vakinhoudelijke en persoonlijke thema's, van luisteren en vertellen en van denken en doen. Je kunt zelf kiezen welke activiteiten je wilt bijwonen. Je kunt meer de inhoudelijke en zakelijke conferentieprogrammering volgen of de avontuurlijke en creatieve festivalprogrammering. Of een mix met kleine uitstapjes.

20 JUNI

IDENTITEIT, HEILIGE HUISJES EN ALLEDAAGS VERZET: IN GESPREK MET SINAN ÇANKAYA

Laten we eerlijk zijn: de wereld is verre van perfect. Maar hoe brengen we daar verandering in? Volgens Sinan Çankaya is alledaags verzet het antwoord. Dit kan zich op verschillende manieren uiten, in de samenleving, binnen organisaties, maar ook in ontmoetingen met vrienden en familie. En daarbij is het soms nodig om ongezellig te zijn. Maar hoe pakken we dat aan? Hoe keren we vanzelfsprekendheden binnenstebuiten en hoe verstoren we de normale gang van zaken zodat er daadwerkelijk iets verandert? In een gesprek met Sinan Çankaya gaan we deze vragen onderzoeken.

Ook zullen we het hebben over onze 'heilige huisjes': de normen en waarden die we soms tegen het licht willen houden, maar soms ook krampachtig vasthouden. Identiteit is daar onlosmakelijk mee verbonden. Hoe ontwikkelt identiteit zich en welke rol speelt dit in ons dagelijks leven en in de heilige huisjes die we met elkaar creëren?

Bereid je voor op een diepgaand gesprek met Sinan over identiteit en onze heilige huisjes, waarin we samen onderzoeken hoe we ons kunnen verzetten tegen vastgeroeste ideeën, patronen en systemen. Dit belooft een interessante sessie te worden vol goede gesprekken!

Sinan Çankaya is cultureel antropoloog, schrijver, spreker en universitair docent aan de Vrije Universiteit Amsterdam. Hij is gepromoveerd op onderzoek naar diversiteit binnen de politieorganisatie en heeft onderzoek gedaan naar etnisch profileren.

In zijn werk en lezingen benadrukt hij het belang van alledaags verzet en microrevoluties om veranderingen te bewerkstelligen. Hij geeft lezingen over identiteit, macht, en diversiteit, en heeft meerdere boeken geschreven, waaronder "Mijn Ontelbare Identiteiten". In dit boek, dat bekroond is met verschillende prijzen, verweeft hij zijn onderzoek en ideeën over racisme, uitsluiting en identiteit met zijn persoonlijke verhaal. Hij keert zich tegen vastomlijnde identiteiten en weigert een verhaal binnen de grenzen van zijn eigen lichaam te vertellen.

DAGBOEK VAN EEN GRENSWERKER

Verschillende studies tonen aan dat grenswerkers en mensen met een verbindende rol meer stress en rolspanning ervaren dan collega's in andere rollen. Er is nu nog te weinig bekend over hoe verschillende typen grenswerkers dit ervaren en hoe zij hierin door hun organisatie gesteund of beperkt kunnen worden. Samen met TwynstraGudde en de Erasmus Universiteit Rotterdam zijn we daarom een dagboekonderzoek gestart naar hoe grenswerkers hun rol in wisselwerking met hun eigen organisatie ervaren.

In deze sessie gaan we met elkaar in op wat wetenschap en praktijk zegt over rolstress- en spanning rondom grenswerk. We bespreken de eerste resultaten uit het dagboekonderzoek en gaan met elkaar het verdiepende gesprek aan over condities die rolspanning kunnen vergroten of juist kunnen helpen om beter om te gaan met rolspanning. Zodat rolspanning grenswerkers niet belemmert maar versterkt in het leggen van verbinding en bereiken van vernieuwing.

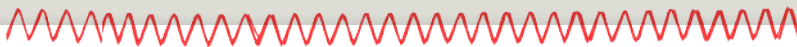
Jurian Edelenbos is hoogleraar interactief stedelijk bestuur en wetenschappelijk directeur van het Erasmus Initiative Vital Cities and Citizens. Jurian Edelenbos is in 2000 gepromoveerd aan de Technische Universiteit Delft. Hij heeft expertise ontwikkeld op het gebied van bestuur, burgerparticipatie & zelforganisatie, grenswerk, vertrouwen, netwerkmanagement en democratische legitimiteit. Hij doet onderzoek in de volgende domeinen: stedelijk management & planning, integraal waterbeheer & duurzame energie.

Ingmar van Meerkerk is universitair hoofddocent bij de afdeling Bestuurskunde en Sociologie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Zijn onderzoek richt zich op grenswerkers, burgerinitiatieven, co-creatie, innovatie en prestaties op het gebied van interactief bestuur en publiek-private samenwerking. Vooral in het domein van stedelijke gebiedsontwikkeling en management. Op basis van hun onderzoek naar grenswerkers verscheen in 2018 het boek 'Boundary spanning in public management and governance. An interdisciplinary assessment', geschreven in samenwerking met Edelenbos.

Willemijn Loeve is studente Bestuurskunde aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. In samenwerking met TwynstraGudde en de EUR werkt zij aan een onderzoek over de organisationele condities die rolspanning, roloverbelasting en rolambigüiteit van grenswerkers beïnvloeden in het werk wat zij doen. Willemijn haar interesse ligt bij hoe mensen, teams en organisaties met elkaar samenwerken en met elkaar interacteren. Haar doel is om erachter te komen hoe grenswerkers zich voelen in bepaalde situaties en welke handvatten geboden kunnen worden om dit gevoel om te zetten naar iets bruikbaar.

PRIVILEGE WALK

Gelijkwaardig samenwerken met doelgroepen zoals jongeren, ouderen, bewoners of cliënten is voor veel professionals een oprecht gekoesterde wens. Maar welke machtsdynamiek beïnvloedt deze samenwerking? Hoe her- en erkennen we die? We maken veel beleid voor deze doelgroepen, maar we kunnen elkaar nog te vaak niet goed vinden en verstaan. We lopen een speciaal voor de Festivalerentie gemaakte privilege walk. De privilege walk is een oefening die bijdraagt aan de bewustwording en het gesprek rond kansen(on)gelijkheid, machtsstructuren en uitsluiting in de maatschappij. Welke privileges hebben welke groepen? Als grenswerker sta je in contact met veel verschillende doelgroepen, waardoor je ook met machtsverschillen te maken hebt. Samen maken we dit inzichtelijk: we bewegen door de ruimte en reflecteren op structurele oorzaken van de privileges en de gevolgen voor het leven en het werk.

Ivet Pieper is directeur van Stichting Alexander. Stichting Alexander is specialist in jeugdparticipatie en participatief jeugdonderzoek. Zij geven al 30 jaar jeugdparticipatie vorm in de praktijk, en beschikken over een schatkist aan methodes en werkvormen. Zij werken voor beleid, onderzoek en praktijk.

DE TOP KIJKT OM: EEN KIJKJE ACHTER DE SCHERMEN VAN TOPAMBTENAREN

Hoe beoefenen topambtenaren hun 'vak'? Voor zijn proefschrift bestudeerde Erik-Jan van Dorp hen van dichtbij. Op basis van unieke langdurige observaties van topambtenaren, interviews kreeg hij op een unieke manier een kijk in de keuken bij Nederlandse topambtenaren. Hoe zij ministers adviseren, leidinggeven en jongleren met allerlei belangen. Op basis hiervan brengt hij de dagelijkse praktijk van het vak van topambtenaren tot leven.

Met Erik-Jan gaan we onder andere in gesprek over het verschil tussen wat topambtenaren zeggen en wat ze doen. Zo blijkt uit zijn onderzoek dat topambtenaren al heel lang zeggen dat zij willen samenwerken met burgers, mede-overheden en andere belanghebbenden in de samenleving. Maar uit zijn onderzoek blijkt keer op keer dat de urgentie daarvan het aflegt tegen het belang dat zij hechten aan de eigen organisatie en aan de advisering van de minister. Verwacht een verdiepend gesprek over de relatie tussen ambtenarij, politiek en de samenleving en een uniek inkijkje in de normaal gesloten en hiërarchische wereld van topambtenaren.

Erik-Jan van Dorp werkt als universitair docent bij het Departement Bestuurs- en Organisationswetenschap (USBO) van de Universiteit Utrecht. Hij doet dicht-op-de-huid-onderzoek naar het werk en gedrag van topambtenaren. Daarnaast is hij projectleider van 'Zo kan het dus ook', een programma dat probeert te leren van overheidssuccessen.

TUSSENGASTEN: SANDRA PALMEN

Reeds een klassieker op nationale televisie sinds 1988, is Zomergasten een televisieformat op de grens van komkommertijd en de vooravond van een nieuw seizoen. En juist in dat vacuüm lukt het Zomergasten te verdiepen en te verbeelden. Nou, wij dachten: laten we dit format vertalen naar de Festiverentie. Kom langs voor een unieke aftrap van onze eigen 'Tussengasten'. In Tussengasten gaan wij in gesprek met grenswerkers en proberen wij ons in hun perspectief op grenswerk te verplaatsen. Een diepte-interview in intieme setting, zittend op een kussentje kun je luisteren naar gesprekken over de wezensvragen die grenswerken met zich meebrengt. Want hoe is het om altijd op de grens van organisaties, teams of disciplines te zijn? Ben je dan echt anders dan je collega's? Wat maakt het werken op grenzen iets om aan of af te raden? Tegen welke dilemma's loop je aan? Heeft het met je persoonlijkheid te maken of grenswerken bij je past of kan grenswerken ook jouw persoonlijkheid veranderen? Aan de hand van iets dat de Tussengast inspireert - een muziekfragment, kunstobject, een beeld of een tekst - verkennen we op welke grens onze tussengast zich begeeft, hoe dat zo gekomen is en hoe het voelt om een grenswerker te zijn.

Onze eerste 'Tussengast' is **Sandra Palmén**. Zij was de rijksambtenaar bij de Belastingdienst die al in het voorjaar van 2017 alarm sloeg over wat later het toeslagenschandaal zou worden. Haar advies wordt intern genegeerd en het duurt jaren voordat haar memo naar buiten komt. Hoe kijkt zij terug op deze geschiedenis? Wat maakte dat juist zij degene was die het onrecht intern heeft aangekaart? Wat maakte zij vervolgens mee? Hoe heeft zij dat ervaren, en wat heeft zij hiervan geleerd? En hoe past zij deze lessen toe in haar huidige functie als strategisch adviseur democratische rechtstaat, waarin zij de bijzondere taak gekregen om onder alle Rijksambtenaren rechtsstatelijk handelen uit te dragen?

Ook **Marieke Blekemolen** is als adviseur werkzaam bij TwynstraGudde. Als evaluator en onderzoeker van samenwerkingsverbanden is zij nieuwsgierig naar de verhalen en emoties die schuilgaan achter de schijnbare rationele wereld van samenwerkingsovereenkomsten en beleidsnota's. Ze interviewt regelmatig professionals en bestuurders om hen te laten reflecteren op hun dagelijkse praktijk.

Liesbeth Bendor is adviseur bij TwynstraGudde. Interviewen vindt zij één de leukste dingen die er is. Zij organiseert onder meer Bezie(l) je vak sessies waarin ze professionals interviewt over hun vak en de lastige dilemma's waar zij mee te maken krijgen in hun werk. Met als doel om ruimte te maken om deze soms gevoelige thema's bespreekbaar te maken met collega professionals

PROGRAMMA'S EN LIJNORGANISATIES BETER VERBONDEN

Steeds vaker worden ingewikkelde opgaven in de vorm van een programma aangepakt. Denk bijvoorbeeld aan programma's voor de energietransitie, voor de ontwikkeling van een centrumgebied of voor een interne organisatieverandering. Dat soort programma's kunnen niet zonder samenwerking tussen de tijdelijke programmaorganisatie en de staande organisatie(s) waarmee en waarvoor het programma plaatsvindt. Toch trillen die nogal eens los van elkaar en komt het programma op zichzelf te staan. Onhandig en onnodig. Want zo worden de aanpak en de uitkomsten van het programma maar beperkt gevoed door en verankerd in de lijn. Hoe maak je nu die verbinding tussen beide? Wanneer draag je het wel en niet over aan de lijn? En wanneer doe je dat goed? Dat vraagt onder meer een verandering van perspectief. Daarover gaat het in deze sessie.

Björn Prevaas begeleidt en adviseert mensen, teams en organisaties in hoe ze hun programma's en projecten goed op de rit kunnen krijgen en steeds beter kunnen worden in het realiseren van dat soort ingewikkelde opgaven. Dat doet hij bij voorkeur door dicht op de praktijk te werken, binnen gemeenten, zorgorganisaties, politie, waterschappen, bedrijven, en andere takken van sport. Ook ondersteunt hij directies en MT's bij het professionaliseren van hun organisaties in project- en programmamanagement. Hij schreef meerdere boeken over programmamanagement, zoals Program Canvas, Werken aan Programma's en Leiderschap van de Programmamanager. Björn is partner van adviesbureau Good Work Company.

DE WEBBER ALS TRANSITIEWERKER

Leer over de Webber en beleef of er een Webber in jou schuilgaat.

Kom naar de interactieve workshop over de Webbers en de Webbercommunity in de energietransitie van de gebouwde omgeving. We vertellen je over hoe we de Webbers op het spoor zijn gekomen, hoe de Webber community is ontstaan en over welke belangrijke transitiecompetenties Webbers beschikken. We kijken hierbij ook naar de natuur en hoe daar Webbers (in de vorm van een wolf) hele ecosystemen in transitie kunnen brengen. Daarna vertellen we praktijkverhalen en word je als deelnemer aan het werk gezet om naar de Webber in jezelf op zoek te gaan door verhalen op te schrijven en te delen.

Harmke Bekkema werkt al ruim 20 jaar in de energietransitie van de gebouwde omgeving. Ze voelt zich het meeste thuis als spin in het web om continu en pro-actief de belangen, gevoeligheden, kansen en knelpunten in de energietransitie en in organisaties te inventariseren en op te pakken. Ondernemen en het opzetten van leercommunities zijn in haar visie van cruciaal belang bij het realiseren van transitievraagstukken. Ze herkent zich erg in de rol van grenswerker, ziet een relatie met de Webber-rol, en zet zich in voor meer (h)erkenning van deze rol als cruciale link in de transitie opgaven van deze tijd.

Serena Scholte is een praktische ondernemer met een visie om de energietransitie te versnellen. Ze wil de regio's versterken door onderwijsinstellingen, organisaties, burgers en overheid tot concrete samenwerking te brengen. Sinds 2005 heeft ze verschillende (leer) community's opgezet zoals Spinwaves Lab en de Webber community, om mensen die nieuwe samenwerkingsverbanden inrichten of transities leiden te empoweren. Haar overtuiging: 'inclusiviteit is cruciaal voor een duurzame samenleving. Iedereen heeft een bijdrage in de transitie, ik help mensen graag om hun rol in het geheel van de transitie beter te vervullen'.

SOCRATES OVER SAMENWERKEN

Ongeveer 2500 jaar geleden liep Socrates over de markt van Athene om burgers en bestuurders kritisch te benaderen met de vraag: hoe leven we goed samen? Eeuwen later wordt zijn manier van gespreksvoering nog steeds ingezet. In deze 'thinkshop' wordt een Socratisch gesprek gevoerd over een samenwerkingsvraagstuk. Dit is een bezinnend, collectief gesprek over belangentegenstellingen die het samen leven en samen werken onder druk zetten. Het gaat over fundamentele vragen. Vragen als: Kun je samenwerken vanuit eigenbelang? Wanneer wordt samenwerken zinloos? Je leert over meervoudig kijken, het belang van het uitstellen van jouw oordeel en het voeren van gesprekken daar waar de belangen, bijvoorbeeld tussen binnen en buiten, sterk uiteenlopen. Centraal staat een casus uit de praktijk. Samen zoeken we naar de essentie van wat dit verhaal ons leert over samenwerken.

Andert Loman is filosoof en organisatieadviseur. Hij heeft ruime ervaring met samenwerkingsvraagstukken en heeft zich verdiept in de kunst van het voeren van goede en spannende gesprekken in de publieke ruimte. Hij volgde een opleiding tot Socratisch gespreksbegeleider en werkt graag op plekken waar mens en systeem samenkomen.

MEERSTEMMIG SAMENWERKEN

Muziek is improvisatie, een dans tussen volgen en leiden, luisteren en sturen. Pim Brackenhoff verbindt via Stemcompany de kunst van muziek maken met de spanningen op de werkvloer. Verwacht een workshop waarin je je stem leert gebruiken om samen te werken, want jouw medespeler ziet, hoort en voelt niet wat er in jouw omgaat. Continu ervaren jullie interpretaties van elkaars gedragsvormen. In deze workshop zoek je verbinding tussen dat wat je voelt en wat je uitdraagt. En omgekeerd, wordt gevraagd goed te luisteren naar de stem van een ander. 'Voel je op je gemak met je stem, vertrouw in wat je te vertellen hebt en beleef plezier aan de muziek die je maakt'.

Pim Brackenhoff heeft economie gestudeerd en vervolgens een conservatoriumopleiding koördirectie gedaan. Daarnaast heeft hij een opleiding tot stemtherapeut gevolgd. Hij werkt al 35 jaar als trainer en coach en is veelvuldig betrokken geweest bij reorganisaties en fusies in de profit- en non profit sector. Hij coacht en traint zowel muzikanten als organisaties, van burgemeesters tot dirigenten en van ministeries tot a capella groepen.

FILM: ICH BIN DEIN MENSCH

Wetenschapper Alma werkt bij het vooraanstaande Pergamonmuseum in Berlijn. Om in aanmerking te komen voor extra onderzoeksbudget, wordt ze overgehaald om deel te nemen aan een bijzondere studie: ze moet drie weken lang samenwonen met een levensechte robot. Deze robot is volledig op haar persoonlijke behoeftes en karakter is afgestemd. En zo ontmoet Alma Tom, het mechanische equivalent van haar perfecte levenspartner, die tot het absolute uiterste zal gaan om haar gelukkig te maken. Verwacht een film over de grens natuur en cultuur, mens en technologie. Verre toekomstmuziek of dichterbij dan je denkt?

LEKKER DANSEN

Na een lange dag vol inhoud en reflectie is het nu tijd om voor wat voetjes van de vloer. Laat je meevoeren op de beukende beats van DJ Thomas Benit en wordt onder leiding van hem één met het ritme van de nacht.

Overdag is **Thomas Benit** adviseur mobiliteit en infrastructuur bij TwynstraGudde maar speciaal voor deze avond transformeert hij tot DJ Thomas Benit.

21 JUNI

VERBINDING IN BEWEGING

Bewegen, balanceren, dansen. Een workshop Tai Chi: hoe blijf je in balans onder spanning? Hoe beweeg je mee zonder weg te deinzen? Hoe schuurt iets zonder te wrijven? Dat is de kracht van Tai Chi. Een bewegingskunst die gaat over verbinding in beweging, over zelfbeheersing en respect voor de ander en over strijd zonder agressie. Brilljante vaardigheden voor een grenswerker, die voortdurend spanningsvelden ervaart. Deze kunst, ook wel bekend als 'schaduwboksen', hoort natuurlijk thuis op een evenement met de langste schemering van het jaar. Maar het is vooral heel fijn wakker worden. Gegeven door Michel van Unen, belooft dit een rustgevend en bewegelijke start van de tweede dag te worden.

Michel van Unen is in het dagelijks leven zelf ook grenswerker: overdag stedenbouwkundige voor de Gemeente Apeldoorn en in de overige uren Tai Chi en Qigong-docent. Tai Chi heeft Michel zelf op veel vlakken geholpen beter te functioneren en hij wil deze inzichten nu overbrengen op jullie. In Michels eigen woorden: "Heerlijk ontspannen de dag beginnen met wat oefeningen en aandacht voor jezelf". Klinkt toch heerlijk?

WAARZEGEN // WAAR DOEN?

We brengen gedurende onze levens de meeste tijd door op twee 'plekken': in bed en op het werk. Geen wonder dus dat veel grote vragen des levens in dromen langskomen, of aan werk gerelateerd zijn. Lig je wakker van vragen als: Ben ik op de goede weg? Kan ik promotie verwachten? Hoe moet ik met mijn baas omgaan? En ook: Waarom reageerde die collega vinnig? Of waarom krijg ik iets niet voor elkaar en gaan de deuren dicht? Soms kunnen spanningen in de onderstroom oplopen, ineens aan de oppervlakte uiteenspatten en zal het de grootste uitdaging zijn om te begrijpen waar oorzaak en gevolg beginnen. Wat is waar. En nog belangrijker: wat is daar waarachtig aan te doen. Bij Madame Fleur kun je terecht met al deze levensvragen.

Madame Fleur is naast een ervaren journalist en interviewer ook een wonderlijke tarotlegger. Al twintig jaar lang lukt het haar om met behulp van de kaarten situaties haarfijn te ontleden, en je met een passend advies weer monter voorwaarts te laten gaan.

TUSSENTAAL

De woorden die wij gebruiken doen ertoe, zeker als het speelveld complex is. Dan kiezen we onze woorden zorgvuldig. Maar kunnen ze ook echt door iedereen gehoord worden? Soms zijn woorden in de ene wereld ontstaan en worden ze niet herkend over de grens naar een andere wereld. Taal van vernieuwing en beweging bijvoorbeeld, die geen weerklank vindt binnen je eigen organisatie. Hoe vertel je aan collega's, leidinggevendenden of bestuurders wat samenwerking buiten oplevert? Taal kan verwarren, polariseren, in- en uitsluiten, maar kan ook inspireren en verbinden.

Marijke Spanjersberg gaat in haar lezing in op taal voor grenswerkers. Ze noemt het Tussentaal en ze gebruikt dit niet-bestaande woord om taal op het spoor te komen die de wereld niet in stukjes hakt, maar verbindt. Vooral in de wereld van de werkende mens treffen we veel woorden aan die het individu op zichzelf terugwerpt. Zo geldt leiderschap als een individuele kwaliteit, niet als een uitdrukking van wederkerigheid en relationele verantwoordelijkheid. En zo richt het woord 'kartrekker' de aandacht op degene die trekt, niet op wie er in de kar zitten, laat staan op wat er tussen hen heen en weer gaat. Wie taal heeft voor wat zich tussen mensen voltrekt, gaat nieuwe mogelijkheden zien om te handelen ten bate van het collectief. Met Tussentaal bespreekt Marijke het belang van taal om als grenswerker de verbinding met je eigen organisatie te leggen en houden en geeft ze grenswerkers een rol die verder gaat dan die van vertaler.

Marijke Spanjersberg is zelfstandig organisatieadviseur, gespecialiseerd in samenwerkingsvraagstukken. Ze helpt bij vastgelopen samenwerking en geeft les over systeeminterventies. Ze is ook een maker. Zo maakte ze met Cruxcreaties een systeemspel en met haar echtgenoot een analysetool voor relatienetwerken. Ze schrijft met enige regelmaat over haar werk. Haar laatste boek Tussentaal verscheen in 2022 bij Uitgeverij IJzer.

ROLLEN IN TRANSITIE

Vraag jij je wel eens af welke rol jij zelf kunt spelen binnen maatschappelijke opgaven en transities? Wil je meer weten over transitietheorie en hoe je dit kunt toepassen in de praktijk? In deze workshop verkennen we samen al pratend en tekenend welke verschillende rollen er nodig zijn om systemen te veranderen.

Bij transities gaat het niet om bestaande dingen beter te doen, maar om radicaal andere manieren van denken, doen en organiseren te ontwikkelen. Daarom vraagt het werken aan deze complexe vraagstukken om grensverleggend samenwerken. Waar lopen mensen tegenaan als ze werken aan transities en wat leert dat ons over het huidige systeem? Wat zijn de krachten en valkuilen van verschillende rollen, en welke nieuwe rollen zijn er nog meer nodig? Dit laden we vanuit de transitietheorie, het visueel denken en onze eigen ervaringen. Want door inzicht te krijgen in transitiedynamiek en te reflecteren op wat er nodig is in verschillende fases van een transitie kunnen we samenwerkingen versterken.

Laura van Bellen werkt als onderzoeker en adviseur bij DRIFT (Dutch Research Institute for Transitions), waarbij ze zich vooral bezighoudt met transitievraagstukken rondom landbouw en biodiversiteit. Daarnaast is ze mede-oprichtster van Het Kiemcollectief: een circulaire zaden coöperatie voor boeren. Ze is gefascineerd door welke wereldbeelden er achter duurzaamheidsvraagstukken schuilgaan en vooral hoe mensen zich verhouden tot de natuur. Laura legt makkelijk de verbinding tussen verschillende domeinen en belanghebbenden, en met haar kalme en vrolijke persoonlijkheid koppelt ze systeemdenken aan persoonlijke ervaringen, vaak met een creatieve inslag als toegevoegde waarde.

OP ZOEK NAAR DE GRENS MET.... TIM HOFMAN

Tim Hofman staat bekend als iemand die het gesprek over het opzoeken van grenzen niet schuwt. Sterker nog Tim voegt graag de daad bij het woord. Hij is niet bang om machtige partijen het vuur aan de schenen te leggen. Als grenswerkers verliezen wij regelmatig onze energie en soms ook ons geduld om de interne systemen mee te krijgen in verandering en vernieuwing. Op de Festivierentie gaan we in gesprek met Tim over zijn werk en wat we daar als grenswerkers van kunnen leren. Kan radicale verandering verbinden met de systeemwereld? Hoe zorg je dat een kritische houding de luiken opent in plaats van tot weerstand leidt? Hoe ziet Tim de relatie tussen grenswerken en activisme? Waar haalt Tim de motivatie vandaan om telkens weer misstanden en weeffouten bloot te leggen? Welke karaktereigenschappen en condities helpen hem om het vol te houden? Welke tips heeft hij om niet moe en onverschillig te worden, maar positief en hoopvol te blijven? We zoeken daarbij samen met Tim en jullie naar verdieping en scherpheid opdat we allemaal naar huis gaan met inspiratie om kritisch naar onze eigen systemen te kijken en deze te bevragen.

Tim Hofman is een journalist, programmamaker, dichter, presentator en televisiepersoonlijkheid die graag op speelse wijze de journalistieke grenzen opzoekt. Zijn werk gaat vrijwel altijd gepaard met een flinke dosis humor, gelaagdheid en een sterk rechtsvaardigheidsgevoel. Zijn doorbraak was zijn presentatie voor Spuiten en Slikken. Hij maakte het programma Over Mijn Lijk dat in 2020 de Gouden Televizier-Ring won. Met Pak de Macht beet hij zich vast in roestige machtssystemen en individuen met macht. Nu is hij vooral bekend van #Boos, een YouTube serie die hetzelfde jaar de Televizier-Ster Online-Videoserie won en veel aandacht kreeg door de aflevering over The Voice of Holland. Met Boos stelt hij misstanden aan de kaak en motiveert hij voor grote en kleine problemen hoe het anders kan, of beter moet.

OPGAVEGERICHT WERKEN: GA OVER GRENZEN MET HET OPGAVESPEL

Je kunt er veel over praten, maar opgavegericht werken is iets dat je vooral moet doen. Het opgavespel is een vorm waarmee je binnen een organisatie – maar ook zeker met een gemixte groep van actoren een opgave kunt verkennen. Het helpt je om met elkaar te balanceren tussen de inhoud (wat is de opgave) en de aanpak (hoe gaan we dit organiseren?). Bij opgavegericht werken gaan wij het liefst uit het hoofd en op pad naar daar waar de opgave tastbaar wordt. Tijdens de workshop pakken we een maatschappelijk vraagstuk beet en gebruiken we verschillende werkvormen om meer te weten te komen over het vraagstuk en maken we een eerste aanzet voor een stappenplan. Neem naar deze workshop dus vooral een opgave-casus mee waar je wellicht op dit moment zelf een bijdrage aan levert (als team, organisatie of samenwerkingsverband) of waarin je nog verkennend bent. Dit mag echt van alles zijn; van een complex vraagstuk op het gebied van jeugdhulp tot biodiversiteit in een bepaald gebied. We geven je graag handvatten mee om opgavegericht werken ook na de festivarentie in je eigen werk toe te kunnen passen!

Oukje van Merle is adviseur en social designer. Het is haar missie om binnen overheden en samenwerkingsverbanden meer ruimte te maken voor reflecteren en experimenteren. Bij het werken aan maatschappelijke opgaven combineert Oukje haar kennis over programmamanagement en opgavegericht werken met design thinking. Oukje heeft een ontwerpachtergrond die de basis vormt voor haar werkwijze. Ze analyseert een opgave grondig en gaat vervolgens op zoek naar de belangrijkste kenmerken van het probleem. Deze analyse zet ze om in een creatieve toekomstgerichte aanpak die balanceert tussen vernieuwing en de gegeven kaders.

Overtuigd dat hedendaagse complexe vraagstukken vragen om een wendbare aanpak en goede samenwerking tussen (overheids) organisaties, inwoners en ondernemers. **Anne Teunis-Fransen** haalt haar energie uit het bundelen van mensen en partijen rondom een (ontwikkel) vraagstuk om samen tot mooie resultaten te komen. Anne heeft ervaring rond opgavegericht en planmatig (samen)werken opgedaan binnen overheids- en onderwijsorganisaties. Dit doet ze altijd met oog voor het grotere ontwikkelingsvraagstuk van mens en organisatie. Hierbij is leren van en met elkaar in de samenwerking rondom de opgave wat haar betreft essentieel.

AIKIDO: DE MAGIE VAN HET CONFLICT

Misschien heb je wel eens gehoord van de Japanse zelfverdedigingskunst Aikido. Of misschien alleen als je van martial arts films houdt. Maakt allemaal niet uit. Aikido betekent (bijna letterlijk) de 'weg van de harmonie'. Gebaseerd op het principe dat je de energie van je partner gebruikt om een mogelijk conflict op een vreedzame manier op te lossen. Het unieke aan Aikido is dat er geen competitie is. Je kunt dus niet winnen en laten zien dat je beter bent dan een tegenstander. Maar welke rol heeft je trainingsmaatje dan wel? Om te groeien als Aikidoka (en mens) moet je investeren in de samenwerking om groei mogelijk te maken. Dat vraagt iets van je trainingsmaatje, maar net zo goed van jezelf! Zowel fysiek als mentaal. Aikido wordt daarom in veel trainingen gebruikt als metafoor voor samenwerking. Het gebruik van spierkracht proberen we tot een minimum te beperken om vooral gebruik te maken van een kracht die uitgaat van ontspanning en verbinding: Ki (of Chi in het Chinees). Dat klinkt heel mystiek - en dat is het misschien ook wel een beetje - maar dat kun je ook oefenen en ervaren. Wat is het verschil tussen beide vormen van kracht en het effect op jezelf en de ander? Deze workshop laat je op een speelse manier kennismaken met een aantal basisprincipes van Aikido, waaronder het idee van Ki, en de relatie met samenwerken en contact maken.

In 2005 is **Geert de Joode** gestart met Aikido na daar begin jaren negentig op de middelbare school (letterlijk) mee in aanraking te zijn gekomen. Sinds voorjaar 2023 is hij Sandan (3e graad zwarte band) en begint langzaam maar zeker door te krijgen wat Aikido eigenlijk is. Gefascineerd door het idee hoe je de Aikido principes kunt toepassen in de dagelijkse praktijk in zijn werk als Rijksambtenaar, waar interbestuurlijke en interdepartementale samenwerking en begrippen als harmonie en verbinding helaas nog vaak in schril contrast staan met elkaar. Een deel van Geerts werk bestaat uit het verbeteren van de interbestuurlijke samenwerking bij het maken van beleid en wat daarvoor nodig is.

MAAK HET SPANNEND

Deze interactieve talk gaat over het omgaan met spanningen. Want samenwerken met mensen, teams of organisaties die anders zijn dan jij brengt altijd spanningen met zich mee. En al helemaal tussen de dynamiek buiten en de systematiek binnen. Mag je kritische partijen negeren tijdens een participatiebijeenkomst? Mag je het oneens zijn met een collega in een extern overleg? Mag je een nieuw samenwerkingsproces starten zonder interne opdracht? Zomaar wat samenwerkingsrelaties die op gespannen voet staan. Deze spanningen komen niet voort uit een wens om elkaar dwars te zitten. Ze komen voort uit de verschillende manieren van kijken, denken en werken. Dat is onoverkomelijk, maar ook wenselijk. Anders kunnen waarden als standaardisering en maatwerk, sturen en loslaten of uniek zijn en gelijk zijn niet beide bestaan. We hebben alleen nog weinig repertoire om de spanning op te bouwen en af te bouwen en vooral om deze te benutten voor creativiteit. Tijdens deze talk gaan we in op drie stappen om spanningen productief te maken: herkenbaar maken, bespreekbaar maken en hanteerbaar maken. Bij elke stap krijg je handvatten om ze meteen in de praktijk toe te passen. Want hoe eerder je het ongemak opzoekt, hoe gemakkelijker het vervolg wordt.

Martine de Jong is een veelgevraagd spreker, heeft vele organisatieontwikkeltrajecten begeleid en duizenden professionals geholpen om effectiever samen te werken. Ze is mede-oprichter van het kennisnetwerk BINT en heeft als missie om met meer waardering voor elkaars verschillen effectievere verbindingen te leggen. Binnen TwynstraGudde is zij gildemeester om collega's voeding te geven op het vak van samenwerken en als bureau voor op de golf te blijven. Daarnaast werkt zij als onderzoeker aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en schrijft zij regelmatig boeken en artikelen, zoals het boek Tweebenig Samen Werken.

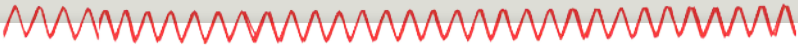
BEIDE DAGEN DOORLOPEND

MAKE YOUR MATCH

Iedereen kent het wel: het bord in de supermarkt met de blauwe kaartjes waar je je oude spullen en nieuwe diensten kunt aanbieden en waar je mensen kunt vragen om hulp in je huishouden of met je leven. Op de festiverentie hebben we onze eigen variant. Een Matchmakingsbord waar je kunt aangeven wat je idee of vraag is en wat je denkt te kunnen betekenen voor anderen, zowel op de festiverentie als daarna. Heb je hulp nodig bij een pittig participatievraagstuk? Loop je rond met een super goed idee en zoek je mensen om het uit te voeren? Ben jij een begenadigd trainer met ruimte in de agenda? Of zie jij andere mogelijkheden? Schrijf het op een kaartje, hang het op het bord en wie weet vertrek je met nieuwe inzichten en contacten.

Als organisatiepsycholoog is **David Ubbens** een natuurlijke verbinder. In zijn werk als adviseur bij TwynstraGudde brengt hij continue mensen samen, zorgt hij voor inspiratie en de samenkomst van nieuwe perspectieven. En dat brengt hij graag in de praktijk op de Festiverentie! Hij zal ervoor zorgen dat jullie elkaar leren kennen en dat er onverwachte ontmoetingen op jullie pad zullen komen. Hogere doel is dat jullie weggaan met nieuwe inspiratie en nieuwe ontmoetingen!

WANDELING

Filosoof Friedrich Nietzsche, zei het al eens: alle echte grootse ideeën komen pas tijdens het wandelen naar boven drijven. Deze wandeling door het grootste bamboebos van de Benelux kun je alleen volgen of samen met een wandelpartner doen. Je struint langs meertjes, hoort kikkers en trekt een spoor door het zand. Onderweg nodigen we je uit om letterlijk en figuurlijk stil te staan bij verschillende momenten in je leven, waarin samenwerking een belangrijke rol speelde. Momenten waarop je met trots en blijdschap terugkijkt, waar je soms 's nachts nog van wakker schrikt of momenten waar je veel van hebt geleerd. De wandeling start bij de lachspiegels voor de Bühne en het bos hangt vol vraagkaartjes die je de weg wijzen of doen afdwalen in het geheugen. En vergeet niet dat de reis vaak zelf de bestemming is!

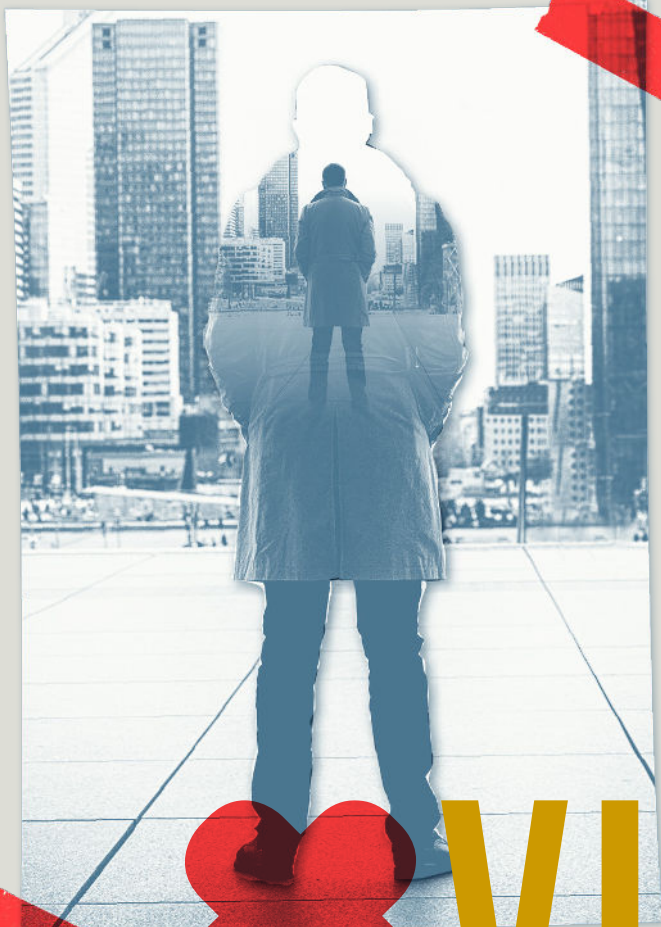

ADVIESBAR

Loop je aan tegen een samenwerkingsvraagstuk dat je pet te boven gaat? Heb je behoefte aan een sparringspartner om na te denken over geschikte samenwerkingsvormen binnen je organisatie of op organisatie-overstijgend niveau? Zoek dan niet verder: de Adviesbar is hier. Ga onder het genot van een drankje met één van de leden van Team Samenwerken in gesprek over de do's en don'ts van samenwerken op en over organisatiegrenzen en laat je verrassen door nieuwe inzichten.

Team Samenwerken is onderdeel van TwynstraGudde en één van de drijvende krachten achter vakontwikkeling rond het thema samenwerken. Via advies, training en onderzoek verdiepen de leden van het team zich in de meest taaie samenwerkingsvraagstukken met vaak een rijke historie. Vanuit deze ervaring zetten zij in op het ontwikkelen van concepten, modellen en tools om mensen beter in staat te stellen samen te werken aan de uitdagingen van vandaag en van morgen.

VIND WAT JE NIET ZOCHT

BINT is de verbindingdienst van en voor iedereen die over grenzen samen werkt.

Wij zijn grenswerkers. Wij zijn de opgavemanager, de coalitiebouwer, de wijkverbinder, de omgevingsmanager. Wij werken samen over grenzen van teams, van organisaties, van disciplines. Daar ervaren we verschillen. Deze verbinden en inzetten voor vernieuwing is een vak. Een onmisbaar vak om de maatschappelijke opgaven van nu aan te pakken. Daarom komen wij als grenswerkers samen om met elkaar te leren, te reflecteren, te experimenteren. Vanuit praktijk en wetenschap. Zo leggen wij ongewone verbanden voor alledaagse opgaven. Dat BINT!

NIEUWSGIERIG? NEEM EEN KIKJE OP
WWW.DEVERBINDINGSDIENST.NL

// BINT?! GRENSWERKERS?!

TwynstraGudde is initiatiefnemer van BINT. Al decennialang investeert TwynstraGudde in het ontwikkelen van het gedachtegoed en het professionaliseren van het vak samenwerken. Een mooi vak, maar ook een ingewikkeld vak. En een vak dat we vanzelfsprekend alleen samen kunnen ontwikkelen.

WAAROM BINT?

Samenwerkingsverbanden blijken in de praktijk niet altijd de verwachte meerwaarde op te leveren, onder meer door de verschillen tussen mensen en organisaties en de spanningen die daaruit voortkomen. Professionals beschikken niet altijd over de taal en het repertoire om deze bespreekbaar en hanteerbaar te maken. Daarbij worden verbindende professionals vaak niet goed ondersteund in hun eigen organisatie en vinden wetenschappelijke inzichten niet altijd hun weg naar de praktijk. Dat is zonde. Want samenwerken over grenzen van teams, disciplines en organisatie vergroot de kans op creatieve en vernieuwende oplossingen. Daarom heeft TwynstraGudde samen met betrokken organisaties en professionals BINT opgericht. En natuurlijk ook omdat het samen leuker is dan alleen. BINT is een manier om maatschappelijk bij te dragen aan sterke samenwerkingsverbanden die de complexe opgaven en transities van deze tijd verder brengen.

WAT IS BINT?

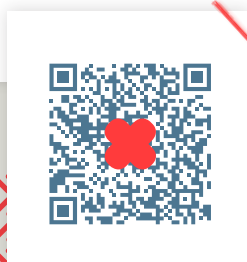
BINT is een netwerk voor 'grenswerkers', een thuis van en voor iedereen die over grenzen van disciplines, teams en organisaties samen werkt. Het is een kennisnetwerk om de laatste inzichten te ontwikkelen en te delen. BINT is een verbindingdienst waar grenswerkers 'lotgenoten' kunnen vinden. Want, samenwerken is broodnodig maar bewerkelijk. Het is leuk en ingewikkeld. Daarom organiseert BINT een Festiverentie over samenwerken. Om te leren, te experimenteren en elkaar te ontmoeten.

SLUIT JE AAN?

Elke professional die over grenzen samenwerkt en elke organisatie die zichtbaar investeert in grensverleggend samenwerken kan zich bij BINT aansluiten. Tientallen grenswerkers vanuit allerlei organisaties hebben zich inmiddels zichtbaar gemaakt op de website en honderden grenswerkers zijn betrokken in het bredere netwerk.

Wil jij ook meedoen? Scan dan de onderstaande QR-code.

Heb je ideeën voor BINT? Mail dan naar bint@deverbindingdienst.nl

// VERDIEP JE VERDER

Kun je er nou nog geen genoeg van krijgen en wil je je verder verdiepen in samenwerkingskunde? Geef je dan op voor een van de onderstaande drie activiteiten.

ONLINE OPLEIDING: VERSCHILLEN VERBINDEN IS EEN VAK

Deze online opleiding bestaat uit vier modules die de basis van het samenwerkingsgedachtegoed bieden. Het is een mix van filmpjes, korte tekstjes, testen, oefeningen en allerlei werkplaten als downloads. Je kunt de online opleiding volgen op een moment en in een tempo dat jou uitkomt. Elke module biedt je tussen de 2,5 en 4 uur aan kennis en inspiratie. Daarnaast ontvang je het praktijkboek 'Tweebenig samenwerken' met achtergrondverhalen. Zie voor meer informatie: <https://deverbindingsdienst.nl/agenda/online-opleiding-verschillen-verbinden-is-een-vak/>

VIERDAAGSE OPLEIDING GRENSVERLEGGEND SAMENWERKEN

Tijdens deze vierdaagse opleiding maak je kennis met de principes die ten grondslag liggen aan een succesvolle samenwerking. Hierbij kijken we zowel naar de hardere (organisatie) kant als naar de zachte (vaardigheden) kant van succesvol samenwerken. Deze opleiding staat gepland voor eind september en...

- ... geeft je inzicht in de succesfactoren van samenwerken op het grensvlak van organisaties;
- ... biedt je houvast bij het betrekken van interne collega's bij externe samenwerking;
- ... leert je verschillende samenwerkingsvormen herkennen en bouwen;
- ... helpt je bij het herkennen van en omgaan met spanningen in samenwerkingsprocessen;
- ... maakt je bewust van jouw eigen rol, stijl en reflexen in samenwerken;
- ... vergroot je handelingsrepertoire aan de hand van actuele casussen uit jouw eigen praktijk;
- ... laat je kennismaken met deelnemers uit andere samenwerkingspraktijken.

Zie voor meer informatie: <https://deverbindingsdienst.nl/agenda/vierdaagse-opleiding-grensverleggend-samenwerken/>

BINTERVISIE

Ook dit jaar starten we weer met een intervisiegroep voor grenswerkers. De groep van vorig jaar kijkt met veel plezier en waardevolle inzichten terug op de sessies. Door de vaste momenten word je gedwongen om even reflectie te plegen op je eigen praktijk en hoor je waar andere grenswerkers tegenaan lopen en op welke manier zij dat aanpakken. We hebben plek voor ongeveer zeven grenswerkers en we organiseren vijf sessies zo eens in de zes tot acht weken. Hanna Rentmeester en Jesse Evers zullen de sessies begeleiden. Vooralsnog hebben we naast 1 september 2023 de volgende data 'in potlood' gereserveerd: 27 oktober, 15 december, 2 februari (2024) en 22 maart. Op 1 september zullen we deze data met de deelnemers vaststellen. Heb je interesse meld je dan aan door een mailtje te sturen naar bint@deverbindingsdienst.nl.

DAGBOEK VAN EEN GRENswerKER

Er zijn opnieuw weer 15 plekjes om mee te doen aan het onderzoek naar organisatorische condities voor grenswerkers. Waarom zou je meedoen?

- Je wordt gestimuleerd om meer te reflecteren op jezelf en jouw organisatie. Dat waar je vaak in de dagelijkse drukte niet aan toe komt, maar wel nodig hebt om steeds beter te worden;
  - Je krijgt de laatste inzichten uit onderzoek en persoonlijke adviezen van de onderzoekers om steviger te staan in jouw organisatie;
  - Je leert een intieme groep andere deelnemers kennen die in hetzelfde schuitje zitten;
- Meedoen aan het onderzoek kost je financieel helemaal niets, maar we vragen natuurlijk wel jouw inzet, energie en reflectie. Het vraagt 15 tot maximaal 30 minuten per week van je tijd en deelname aan twee of drie gezamenlijke sessies. In de verwachting dat je met meer inzichten en handvatten je werk beter kunt doen. En vooral met meer plezier en minder stress. Dus waar wacht je nog op?! Er zijn maar 15 plekjes. Schrijf je in met een motivatie van vijf zinnen via bint@deverbindingsdienst.nl.

VAN ACHTER DE SCHERMEN

EEN HOOP MENSEN STAAN NIET OP HET PODIUM, MAAR ZIJN ONMISBAAR BIJ DE ORGANISATIE VAN DE BINT FESTIVERENTIE:

JESSE EVERS // ALEID BARMENTLO
// NATASJA BOUMAN-HOLTHUIZEN \\
// JOSHUA COHEN // SIGER SMIT //
\\ VICTOR SCHOLTE \\
// MAAIKE LEPPINK //
// HANNAH RENTMEESTER //
// MARIE JANKE DAMOISEAUX //
MARIJKE BLOEMENDAL //
// NATASCHA HOEING \\
// MARIJE VERCOELEN // EEFKE RAI
\\ BORIS PULSKENS \\
FRANK VAN ES XXX BAS KREUNING //
\\ HENRIETTE TEN NAPEL //
// WILLEMIJN LOEVE // MILA REBERO
// JOOST NIJHOF \\
// ROEL KOEKKOEK //
// MAYTE BEEKMAN // NOOR JAARSMAN //
KIM DOPPENBERG //

// OM NIET TE VERGETEN

A series of horizontal dashed lines for writing, spanning the width of the page.

**TOT OP
DE GRENS!**